

MEDISON

מדינת ישראל
משרד החינוך

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת קידושין, דף נ'

ההוא גברא דזבנינהו לניכסיה אדעתא למיסק לארעא דישראל, סליק ולא איתדר ליה. אמר רבא: כל דסליק אדעתא למיידר הוא, והא לא איתדר ליה. איכא דאמרי, אדעתא למיסק, והא סליק ליה.

דזבנינהו לניכסיה - שמכר את נכסיו
סליק - עלה
לא איתדר ליה - לא הצליח לגור שם

הסבר: אדם אחד מבבל מכר את נכסיו על דעת לעלות לארץ ישראל, אולם כשעלה לארץ לא הצליח להתגורר בה לאורך זמן, ורצה לחזור בו מהמכירה. אמר רבא: מכיוון שכוונתו הייתה לעלות על מנת לדור שם, ולא הצליח לדור - המכירה בטלה. ויש אומרים שרבא אמר להפך, שברגע שעלה לארץ כבר אינו יכול לחזור בו.

על המפה

המושב מבוא מודיעים

המושב מבוא מודיעים הוקם בשנת תשכ"ד (1964) על ידי גרעין נח"ל מתנועת הנוער עזרא. כעבור כשש שנים עזב הגרעין המיישב למקום קבע במבוא חורון, והיישוב ננטש. הוא יושב מחדש על ידי הרב שלמה קרליבך וחסידיו, שרובם הגיעו מארצות הברית. הרב קרליבך גר בארצות הברית, אך היה מגיע מדי שנה לביתו במושב ועורך בו קבלת שבת וסעודות, אליהן הגיעו אלפים ממעריציו, שהיו ישנים בשקי שינה בכיכר המושב. עד היום עומד בחזית בית הכנסת כיסא חצוב בסלע, בו נהג לשבת.

הרב קרליבך, (משפטי הרב שלמה קרליבך זצ"ל, דף הפייסבוק)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 17:42	כניסת שבת: 18:10
יציאת שבת: 18:53	יציאת שבת: 19:09
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 17:59	כניסת שבת: 18:06
יציאת שבת: 18:54	יציאת שבת: 19:20

סדר נשים | מסכת קידושין מ"ט - נ"ה

שמחת תורה | ט"ז - כ"ב בתשרי תשפ"ד (7-1 לאוקטובר 2023)

הא סוכות שמח!

דף מ"ט: מקודשת לי על מנת שאני צדיק

מעשה ביהודי שלא הקפיד על שמירת מצוות, אולם באופן מפתיע, כשהגיע יום חתונתו הוא עמד ואמר תחת החופה את המשפט הבא: **"הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק"**. כל הנוכחים היו בטוחים שהקידושין אינם חלים והאישה אינה מקודשת לו, מפני שהיה ידוע לכל שהוא איננו מקפיד כלל על שמירת מצוות. אבל, למרבה ההפתעה מתברר שהאישה ספק מקודשת - מידוע? התלמוד מחדש לנו שיכול להיות שהאיש הזה **הרהר בתשובה בשעה שעמד מתחת לחופה** והוא חזר בתשובה שלמה עד שאפשר לכוונתו "צדיק". **יש אפשרות שברגע אחד אדם יכול להחליט שהוא משתנה ומתחיל ללכת בדרך הישר**, ובמצב שכזה האישה אכן תהיה מקודשת.

דף נ': דברים שבלב - אינם דברים

מעשה באדם שהתגורר בחוץ לארץ והחליט לעלות לארץ ישראל לקראת זקנותו. כעבור ימים אחדים פרסם מודעה בעתון המקומי כי דירתו עומדת למכירה. הגיע קונה, בדק את הדירה והיא מצאה חן בעיניו, ואז בוצעה המכירה לשביעות רצון שני הצדדים. חלפו ימים אחדים, ולפתע התברר למוכר שהוא חזב להישאר בעירו ואינו יכול לעלות לארץ ישראל. פנה אל הקונה ואמר לו: אני מצטער, אבל אני צריך להישאר בדירה. **המכירה לא חלה, כי התכננתי למכור רק בתנאי שאעלה לארץ ישראל**, ובסוף אני נשאר כאן. **האם הוא צודק? האם דבריו תקפים?** התלמוד מלמדנו שלא, **מפני ש"דברים שבלב - אינם דברים"**. מה שהמוכר חשב בליבו אינו משפיע על המכירה. לו היה רוצה, היה צריך לומר בפיו לקונה, שהמכירה מותנית בכך שהוא יעלה לארץ ישראל.

דף נ"א: קורבן תודה וארבעים לחמי תודה

קורבן "תודה" הוא קורבן שמקריבים כדי להודות לקב"ה, על הצלה, רפואה וכדומה. הבעלים של קורבן התודה אוכלים מהבשר של הקורבן, ומותר לאכול ממנו במשך יום וליילה לאחר ההקדשה. המביא קורבן תודה מביא עמו תוספת מיוחדת: **ארבעים לחמי תודה**. עליו להביא ארבעים חלות מארבע סוגים שונים. את החלות הללו אופים לפני שחיסת הקורבן והן אינן נהיות קדושות אלא אחרי שהוקרב קורבן התודה.

חברותא

★ | מן ההסטוריה

שמחת בית השואבה

שמחת בית השואבה הייתה אירוע חגיגי שהתקיים בבית המקדש במהלך ימי חג הסוכות. היא נקראה כך על שם התהלוכה החגיגית שבה היו יורדים לשאוב מים ממעיין השילוח כדי לנסך אותם על גבי המזבח ולקיים את מצוות ניסוך המים. **חז"ל תיארו את גודל השמחה, עליה אמרו שמי שלא ראה שמחת בית השואבה - לא ראה שמחה מימיו.** במהלך החגיגות ילדי הכהנים היו מטפסים על עמודים עם כדי שמן כדי להדליק את המנורות, שאורן הגיע לכל רחבי ירושלים, וגדולי החכמים היו רוקדים עם אבוקות של אש. מצוות ניסוך המים אינה כתובה בתורה אלא עברה בתורה שבעל פה לא פה, ולכן הצדוקים שכפרו בתורה שבעל פה לא קיימו אותה. חז"ל מספרים שפעם אחת עלה כהן צדוקי ושפך את המים על רגליו במקום לנסך אותם, ובעקבות זאת רגמו אותו העם באתרוגיהם.

שמחת בית השואבה, Wikipedia) דפנה לבנון)

מתפללים

לקראת שמחת תורה התאספה יחד קבוצה של בחורים צעירים במושב הקטן, אשר ביקשו מהמבוגרים שיאפשרו להם לארגן מניין נפרד לתפילה ולהקפות, כדי שיוכלו להתפלל, לשיר את השירים שהם אוהבים, לרקוד ולשמוח בסגנון ובקצב שלהם. רצונם זה עורר ויכוח במושב.

מצד שני:

חלק מחברי המושב אמרו שאם הצעירים יעשו מניין לבד, יישארו המבוגרים והזקנים לבד בלי הצעירים שעושים שמח ורוקדים איתם ביחד. חוץ מזה שהם חושבים שיש חשיבות לקיים מניין אחד גדול שבו בני הגילאים השונים רוקדים ביחד, גם אם זה על חשבון הקצב והסגנון והשירים של הצעירים.

מצד אחד:

חלק מהאנשים אמרו שאם באמת המניין הנפרד הזה יעורר את הצעירים לתפילה בכונה ולשמחה גדולה, אז יש לאפשר להם להתפלל בנפרד, כי זו זכותם להתפלל בסגנון שלהם ולעשות הקפות עם השירים שלהם.

מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'ההתפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'נחשון בנים', קדומים

שמחת בית השואבה

השמחה בבית המקדש בכל יום מימי חג הסוכות. היא נקראה כך משום שבאותם ימים היו שואבים מים ומנסכים על גבי המזבח. בשעת ניסוך המים היו גדולי ישראל רוקדים ומנגנים בשמחה, שעליה נאמר: "כל מי שלא ראה שמחת בית השואבה, לא ראה שמחה מימיו".

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0
																	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 ועלת בבל	חננויות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם
מאות שנים																	
ה'תשנ"א																	

ללמוד את המושגים
המודגשים בעלון ותוכלו
להשתתף בחידונים
ופעילויות במשך השנה.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מהו האיש עם הגיטרה?
- 2 מה היה הכינוי שלו?
- 3 מהו הגשר מאחור וכיצד הוא קשור לדמות?
- 4 כיצד השלט "מבוא מודיעים" קשור לדמות?

מי אני?

1. נולד בברלין בשנת 1925. נפטר בגיל 69 בשנת 1994, ונקבר בירושלים.
2. היה ידוע בכינוי "הרבי המרקד".
3. הלחין למעלה מ-1,000 מנגינות ושירים, ונחשב לאחד מגדולי הזמר החסידי במאה ה-20.
4. הרבה לעסוק בקרוב רחוקים ברחבי העולם באמצעות המוזיקה.
5. מנייני תפילה רבים, ובעיקר תפילות קבלת שבת, קרויים על שמו, ומתפללים על פי ניגוניו.

ללמוד את המושגים

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'תר"ס	5258 ה'תר"פ	4900 ה'תר"ל	4800 ה'תר"מ	4650 ה'תרע"ה	4260 ה'תר"ס
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 ה'ת"ש אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 ה'תר"ץ	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דבר תורה

המילה בה מסתיימת התורה היא "וישראל".

חכמינו אמרו שראשי התיבות של המילה "ישראל" רומזים למספר האותיות שיש בתורה: שישים ריבוא, שכן "ישראל" ראשי תיבות של - יש שישים ריבוא אותיות לתורה. אולם, אם נספור את כל האותיות שיש בחמשת חומשי התורה נגלה שיש הרבה פחות, וכמעט חצי משישים ריבוא, ומדוע חכמים אמרו שישנם שישים ריבוא אותיות?

נראה לומר, שמעבר לאותיות הכתובות בדיו שחור על גבי לבן, יש הרבה אותיות "שקופות" ו"לבנות" הנמצאות בין האותיות שאותם אנו קוראים. ישנם ערכים, עקרונות ועולמות שלמים היוצאים מבין פסוקי התורה, למרות שאינם כתובים במפורש, והם המשלימים את אותן שישים ריבוא אותיות המבטאים את התורה בשלמותה.

חידה!

השלימו את הפתגמים הבאים הקשורים ללב:

1. דברים שבלב אינם

2. אין שלם יותר מלב

3. דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל

4. כמים הפנים לפנים, כן לב האדם

(סמאל, זמל, זמל, זמל, זמל, זמל, זמל, זמל)

שאלות השבוע??

- מה צריך להביא יחד עם קורבן התודה?
- מה שם אביו של רבי יהודה, והיכן גר?
- מדוע מסכת עדויות נקראת כך?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

דף נ"ב: הפרשת תרומה בהידור

מעשה בבעל כרם שהיה צריך לצאת לדרך בדחיפות. הוא פנה לשכנו וביקש ממנו: לך נא אל הכרם שלי, והפרש עבורי תרומות ומעשרות מן הענבים. יצא השכן אל הכרם והבחין בערמה גדולה של אגוזים ובהם ענבים שנבצרו מן הגפנים. הפריש השכן תרומות ומעשרות, ושם על החסד שקלים עם בעל הכרם. אחרי זמן מה הגיע בעל הכרם ואמר לשכנו: **מדוע לא הפרשת תרומה מהענבים הכי היפים? חבל, אני רוצה לקיים את המצוה בהידור ולתת לכוהנים וללויים את הענבים היפים ביותר! במקרה כזה בטלה ההפרשה של השכן**, כי בעל הכרם אומר שהוא לא התכונן להפרשה שכזו.

דף נ"ג: רבי יהודה בר אלעאי

בין ספרי הקודש ישנם ספרים שבהם כתובים בריתות רבות שנשנו על ידי התנאים. אחד הספרים הללו נקרא **"תורת כוהנים"** ויש לו שם נוסף: **"ספרא"**. בספר **"תורת כוהנים"** ישנן בריתות שבהם דרשות על פסוקים מחומש ויקרא, ולכן הספר נקרא **"תורת כוהנים"**, מפני שרוב ספר ויקרא עוסק בעבודת הקורבנות שהיא עבודת הכוהנים. בתלמוד בדף זה לומדים, כי כל דרשה, הלכה או מאמר שישנם בספר **"תורת כוהנים"** ולא צוין מי אמר אותם, **מפי רבי יהודה נאמרו**.

מיהו **"רבי יהודה"**? בכל מקום בתלמוד שבו מוזכר **"רבי יהודה"** הכוונה לרבי יהודה בר אלעאי, שהיה תנא וגם אביו אלעאי היה תנא. מקום מושבו של רבי יהודה בר אלעאי היה באושא. רבי יהודה בר אלעאי נסמך להוראה על ידי רבי יהודה בן בבא, שנהרג על ידי הרומאים מפני שסמך את תלמידיו, כי הרומאים אסרו על הרבנים לסמוך את תלמידיהם.

דף נ"ד: מסכת עדויות

התלמוד אומר שמסכת עדויות היא המסכת המובחרת ביותר מכל המסכתות. במסכתות אחרות ישנם דברים רבים בשם תנאים שלבסוף לא נפסקו להלכה, אך רוב הדברים המובאים במסכת עדויות גם נפסקו להלכה, כי על ההלכות הללו העידו אנשים נאמנים שראויים לסמוך עליהם, שכן ההלכה. לכן ריכזו את כל ההלכות הללו במסכת אחת כדי שיזכרו אותן וגם כינו אותה בשם **"עדויות"**, על שם זה שעל רוב ההלכות שכתובות בה העידו אנשים נאמנים שכן ההלכה. יש מפרשים שהכינוי **"עדויות"** הוא מלשון **"עדית"** - משוּבַּח, על שם שמסכת זו משוּבַּח ומובחרת מכל המסכתות.

דף נ"ה: של מי הבהמה?

בזמן שבית המקדש היה קיים יצא יהודי לטיל בסביבות ירושלים, והנה הוא ראה בהמה רועה לצד הדרך. הוא התקרב אליה וראה כי אין בה כל מום והיא ראויה להקריבה בקורבן. הוא הסתכל מימנה ושמאלה לראות אולי בעליה נמצא בסביבה, אך הוא לא ראה איש. **אחר כך לקח אליו את הבהמה האבודה והכריז שמצא בהמה, אך איש לא בא לדרוש את הבהמה**. מה עליו לעשות? מוצא האבדה היה בטוח שהיא שלו, כי הוא מצא אבדה שאין בה סימנים. **אך התלמוד מלמדנו שאסור לו לקחת את הבהמה לעצמו, זאת מפני שיש לחשוש שמא בהמה זו הגיעה מירושלים**.

בתקופת בית המקדש רוב הבהמות בירושלים היו קורבנות, ולכן חוששים שהבהמה הזו היא קורבן, והתלמוד מסביר איך לנהוג בה.

תלמוד ישראלי

בחנות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן